

Република Србија
ЦЕНТАР ЗА ПРОМОЦИЈУ НАУКЕ
Београд, Макензијева 24
Број: 432/15
3. јул 2015. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

БЕОГРАД
Немањина 22-24

ПРЕДМЕТ: Извештај о намени и висини утрошених средстава Центра за промоцију науке, за период од 1. јануара 2015. године до 30. јуна 2015. године

Центар за промоцију науке (у даљем тексту: Центар), основан Законом о научноистраживачкој делатности („Службени гласник Републике Србије“ број 110/05, 50/06 и 18/10), испуњавајући обавезу из Уговора о распореду и начину коришћења средстава буџетске субвенције намењених финансирању оперативних трошкова Центра за промоцију науке у 2015. години број 159/15 (ваш број: 401-00-00184/2015-01) закљученог 13. марта 2015. године са Министарством просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: Министарство), подноси извештај о средствима која је Центар примио и користио у складу са њиховом наменом у извештајном периоду од 1. јануара 2015. до 30. јуна 2015. године.

У овом извештајном периоду, Центар је променио руководство и суочио се са низом изазова, како финансијских, тако и организационих. Влада Републике Србије је именовала нове чланове Управног одбора 4. марта 2015. године, а будући да је дотадашњој директорки истекао мандат, Управни одбор је именовао прво вршиоца дужности директора, да би потом спровео јавни конкурс за избор директора. Након конкурса на коме су учествовала четири кандидата и прибављене сагласности министра, Управни одбор је именовао Немању Ђорђевића за новог директора Центра који ће ступити на дужност 10. јула. У међувремену, Центар је освежен и унапређен, а отклоњени су бројни проблеми који су представљали препреке у раду. Донет је нов правилник о систематизацији радних места, извршена провера пословања са интерном ревизијом Министарства и анализа програмских активности. Након тога је ојачана сарадња са науком, покренути су нови програми и нове иницијативе попут првог домаћег научнопопуларног часописа за промоцију науке “Елементи”.

Највећи изазов са којим се Центар суочио у претходном периоду био је губитак пословног простора у коме је претходне године функционисао Научни клуб, као место на коме су реализоване стотине научнопопуларних програма. Руководство је стога предузело низ мера да се пронађе адекватан простор за ову инфраструктуру, уз решеност свих запослених да се упркос томе, настави и одржи што већи број програма. Део планираних програма у припреми је измештен за други део године, када ће у новом простору Научног клуба бити неометано реализован.

Током извештајног периода, Центар је обављао послове из своје надлежности која је дефинисана Законом о научноистраживачкој делатности.

Имајући у виду основну делатност Центра која се односи на промоцију и популаризацију науке и научних достигнућа, Центар је у првој половини године организовао бројне промотивне активности, научнопопуларне радионице, изложбе, предавања, трибине, панел дискусије и друге манифестације, чиме је наставио да доприноси остваривању свог циља и информисању јавности о научним и техничким достигнућима и истраживањима у земљи и свету.

У даљем делу Извештаја навешћемо реализоване програме и активности по тематским целинама у периоду од 1. јануара 2015. до 30. јуна 2015. године.

ПРЕГЛЕД НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ АКТИВНОСТИ, ЗА ПЕРИОД 1. ЈАНУАР – 30. ЈУН 2015. ГОДИНЕ

1. НАЦИОНАЛНА МАНИФЕСТАЦИЈА "МАЈ МЕСЕЦ МАТЕМАТИКЕ" 2015

Центар за промоцију науке је у сарадњи са Математичким институтом Српске академије наука и уметности од 5. маја до 5. јуна 2015. организовао националну научнопопуларну манифестацију „Мај месец математике“ (МЗ). Тема овогодишњег МЗ је „Ритам математике“, а изложбе, радионице и предавања посвећене су вези математике, музике, креативности и људске свакодневице. Манифестацију је у уторак, 5. маја, у Галерији РТС-а отворио министар просвете, науке и технолошког развоја, др Срђан Вербић.

У оквиру манифестације, у уторак, 12. маја, у Галерији науке и технике САНУ отворена је и изложба **1.1. МЗ ИЗЛОЖБА "БРОЈЕВИ"**

"Бројеви" отворена . На отварању у препуној галерији говорили су Зорана Курбалија Новичић, в.д. директора Центра за промоцију науке, академик Слободан Милосављевић, председник Савета Гелерије науке и технике САНУ, и Добривоје Лале Ерић, координатор манифестације МЗ.

Дванаеста по реду Ноћ музеја одржана је у суботу, 16. маја, у 54 града у Србији. Ова традиционална културна манифестација се као и претходних година поклопила са Мајем месецом математике. Центар за промоцију науке је током Ноћи музеја посетиоцима Галерије науке и технике Српске академије наука и уметности и Коларчевог Народног Универзитета приближио везу између уметности и науке.

1.2 ИЗЛОЖБА *ART(o)Physics*

Изложба *ART(o)Physics* отворена је у уторак, 18. маја у 18 часова, у Малој сали СКЦ-а. На отварању су говорили Вања Шарковић, студент астрофизике Математичког факултета, Универзитета у Београду и Тијана Марковић, из Центра за промоцију науке. По отварању, Кристијан Обермајер, студент докторских студија астрофизике на Универзитету Макс Планк у Немачкој, и један од аутора изложбе, одржао је предавање „Нова комадешка спектра: Инфрацрвена фотографија“.

1.3 ИЗЛОЖБА "БРОЈЕВИ" У МИКСЕРУ

У сарадњи са порталом *Designed.rs* и Центром за промоцију науке изложба „БРОЈЕВИ“ приказана је од 3. до 7. јуна, на Миксер Фестивалу, у Дизајн Хабу. На фестивалу је изложено осам радова младих аутора из 2014. и 2015. године. Представљени су бројеви 7 - Тамара Пешић ; 1,618 златни пресек - Марина Милановић; број 137 - Марко Пураћ; Гоогоол - Вања Викало ; 118 - Давор Громиловић, али и три рада прошлогодишњих учесника изложбе: 13 - Предрага Марковића, 0 – Славимира Стојановића и имагинарни број - Слободана Јовановића.

2. НАЦИОНАЛНА МАНИФЕСТАЦИЈА "ЦПН КРОЗ СРБИЈУ" 2015.

На захтев бројних сарадника из земље и региона, а будући да научни клуб ЦПН није радио, ЦПН је током априла изместио своје програме и започео акцију „ЦПН кроз Србију“. Манифестација је обухватила запослене, али и бројне ентузијасте широм републике, у акцији која је називана и "Април ВАН Београда". Мобилни тим Центра за промоцију науке је посетио следеће градове: Ниш, Зрењанин, Батајницу, Лазаревац, Крагујевац, Нови Сад, Пожаревац, Панчево, Суботицу, као и Бањалуку. Наука је широм Србије била доступна у свом интерактивном и најзанимљивијем облику, а у виду мобилног планетаријума, радионица, научних демонстрација и експеримената, ЦПН трибина, предавања о Хоризонту 2020, новог концепта под називом „Филозофија кроз Србију“, али и у мноштву других формата по којима је Центар препознатљив.

3. ОРГАНИЗОВАНО ПОСМАТРАЊЕ ПОМРАЧЕЊА СУНЦА

Центар за промоцију науке је 20. марта у самом центру Београда, у Карађорђевој парку, испред Народне библиотеке, организовао групно посматрање помрачења Сунца. Два телескопа са посебним оптичким филтерима омогућила су свима да безбедно посматрају овај феномен. Покрај телескопа су били стручњаци из Центра за промоцију науке, који су, поред давања упутстава за посматрање, разговарали са посетиоцима о овом феномену, али и одговарали на сва питања у вези са астрономијом.

4. РЕДОВНИ ПРОГРАМ ТРИБИНА ЦЕНТРА

4.1. ЦПН ТРИБИНА О КЛИМАТСКИМ ПРОМЕНАМА

У оквиру изложбе „Пети извештај“, чија су тема глобално загревање и климатске промене, Центар је у среду, 21. јануара, организовао трибину „Климатске промене на Балкану“. На трибини су говорили др Владимир Ђурђевић са Физичког факултета Универзитета у Београду, Владан Шћекић из Центра за унапређење животне средине и Ђорђе Самарџија из организације „Један степен“.

4.2. ЦПН ТРИБИНА О СЛОВЕНИМА

Трибина „Ко је први дошао на Балкан?“, која је одржана у среду, 11. фебруара, изазвала је огромно интересовање публике и медија. О овој деликатној теми за наше просторе говорили су Мухарем Баздуљ, књижевник и новинар недељника „Време“, наш најпознатији византолог професор Радивој Радић и еволуционисткиња Биљана Стојковић.

4.3. ЦПН ТРИБИНА О ЖИВОТУ

У Великој сали Студентског културног центра у Београду, 25. фебруара, у 19 часова, на тему „Зашто постоји живот“, говорили су др Милан Ђирковић, астрофизичар са Астрономске опсерваторије у Београду, др Машан Богдановски, филозоф са Филозофског факултета у Београду, Ђакон Ненад Илић и Алексеј Тарасјев, еволуциони биолог са Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“.

4.4. ЦПН ТРИБИНА О ВАКЦИНАМА

Још једна трибина одржана је у сали Научног клуба Центра, у среду, 11. марта. Центар је ову трибину организовао поводом забрињавајућег тренда да све више људи губи поверење у вакцине. На трибини су говорили прим. др Предраг Кон, епидемиолог из Центра за контролу и превенцију болести, Градског завода за јавно здравље, Лука Михајловић, биохемичар са Хемијског факултета Универзитета у Београду и Јасмина Лазих, новинарка недељника Време.

4.5. ЦПН ТРИБИНА О ФЕЈСБУКУ

Мартовска трибина о друштвеним мрежама одржана је 25. марта у Великој сали Студентског културног центра. Машан Богдановски са Филозофског факултета, Ђорђе Павићевић са Факултета политичких науке и Небојша Кривокућа, креативни директор рекламне агенције *Communis*, покушали су да дају одговор на то како је нови начин комуникације путем друштвених мрежа изменио нашу перцепцију стварности, приватности, личног идентитета, информација и знања.

4.6. ЦПН ТРИБИНА О ВРЕМЕПЛОВУ

Пролећна трибина, на тему путовања кроз време, одржана је у Великој сали Студентског културног центра у четвртак 30. априла. На трибини су говорили астрофизичарка др Тијана Продановић са Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, др Божидар Николић са Физичког факултета Универзитета у Београду и др Зоран Живковић, писац.

4.7. ЦПН ТРИБИНА О СЛОБОДИ ВОЉЕ

Последња у низу пролећних трибина Центра за промоцију науке одржана је у Великој сали Студентског културног центра у четвртак, 18. јуна. Тема је била "Има ли слободне воље?" О слободној вољи су говорили неуронаучница Марјана Бркић са Института за биолошка истраживања "Синиша Станковић", филозоф Игор Живановић са Филозофског факултета, физичар др Едиб Добрачић са Физичког факултета и психолог др Оливер Тошковић са Филозофског факултета.

5. ХОРИЗОНТ ЧЕТВРТОМ

Током првог дела извештајног периода, Центар је у простору Научног клуба, у оквиру редовног програма који је успостављен, сваког четвртка организовао представљање Хоризонта 2020, оквирног програма ЕУ за финансирање науке. Ови програми су били једнако посећени као претходне године и представљали су важну спону ЦПН са научном заједницом, привредом и грађанима. Након заустављања рада Научног клуба и пресељења, ЦПН је програм одржавао у простору ИХТМ, као и у другим градовима Србије.

6. ЗИМСКИ ДЕЧЈИ НАУЧНИ КЛУБ

Дечји научни клуб је био активан у простору Научног клуба у Београду. Од 8. до 18. јануара, сваког дана од 9 до 14 часова, полазници дечијег научног клуба су имали прилику да се друже, упознају и из прве руке искусе велики број научних области. Центар је спремио преград интерактивних научних радионица, праву лабораторијску атмосферу, а деца ће поред тог имати прилике и да учествују у бројним друштвеним активностима. Први програми ће током лета бити настављени на Ади Циганлији, а планира се наставак и у новом простору Научног клуба, кад буде активан од јесени 2015.

7. ПРОГРАМИ ЦЕНТРА НА ГОСТОВАЊУ

7.1. НИШ

Први у низу догађаја у оквиру акције ЦПН кроз Србију било је гостовање нашег тима на фестивалу "Наук није баук" у Нишу. У четвртак, 2. априла, Центар је у свечаној сали на Математичком факултету организовао трибину Хоризонт четвртком, а 3. и 4. априла у електротехничкој школи Никола Тесла гостовао је мобилни планетаријум. Хоризонт четвртком организован је у сарадњи са Министарством, а уз подршку Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу и Астрономског друштва Алфа.

7.2. ПАНЧЕВО

Тема Хоризонта четвртком, који је Центар организовао у четвртак, 12. фебруара, у Панчеву уз подршку Министарства, биће наука и привреда. Учесници трибине били су Александар Белић, државни секретар Министарства, Тијана Кнежевић, национална контакт особа за мала и средња предузећа у оквиру програма Хоризонт 2020, и представници Центра за промоцију науке.

7.3. НОВИ САД

У оквиру Хоризонта четвртком, Центар за промоцију науке је 5. фебруара био у посети Новом Саду. Тај догађај био је посвећен пројекту АНТАРЕС, првом у Србији који је освојио средства *Teaming* програма у оквиру Хоризонта 2020. Осим многобројне публике, догађај је испратио и велики број новинара. Публици су се обратили координаторке пројекта АНТАРЕС, професорке Весне Црнојевић-Бенгин са Универзитета у Новом Саду, в.д. ректора новосадског универзитета др Радован Пејановић као и државни секретар у Министарству, др Александар Белић, који се осврнуо на учешће домаће науке у Хоризонту 2020.

7.4. ЗРЕЊАНИН

У оквиру акције "ЦПН кроз Србију", мобилни планетаријум Центра је посетио и Зрењанин. Гостовање је трајало 16. и 17. априла, а кроз планетаријум је током два дана прошло 500 посетилаца. Иницијатива за сарадњу је потекла од удружења грађана "Мост на сувом".

7.5. КРАГУЈЕВАЦ

У свечаној сали Ректората Универзитета у Крагујевцу, одржан је још један Хоризонт четвртком посвећен успешним пројектима и праксама. У сарадњи са Канцеларијом за међународне пројекте Универзитета у Крагујевцу, део програма био је посвећен смерницама за учешће у програму Хоризонт 2020, као и платформи *Cordis* за потрагу партнера на пројектима.

7.6. УЖИЦЕ

Центар је у сарадњи са Регионалним центром Ужице био у посети овом граду од 1. до 3. јуна. Мобилни планетаријум био је смештен у ОШ „Слободан Секулић“, а ученици свих основних и средњих школа у Ужицу и околини имали су прилике да присуствују предавањима из астрономије.

7.7. КОПРИВНИЦА, РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Центар је 30. маја гостовао на Фестивалу знаности у Копривници. Научни фестивал у прелепом хрватском градићу организовала је гимназија "Фран Галовић", а програмски тим Центра учествовао је са својим 3D штампачем, као и интерактивним радионицама које су одржане у оквиру тек затворене манифестације "Мај месец математике".

8. САЈМОВИ И ИНФО ДАНИ

8.1. САЈАМ ТЕХНИКЕ 2015

Међународни сајам технике и техничких достигнућа у Београду одржан је од 11. до 15. маја под слоганом "Корак у будућност". Као једна од највећих сајамских манифестација, Сајам технике је ове године окупио 500 излагача из 25 земаља, а међу излагачима је био и Центар за промоцију науке. ЦПН се ове године на Сајму представио чувеним Лего роботима.

Посетиоци су имали прилику да виде поставку робота са такмичења које је недавно одржано у ЦПН Научном клубу, а организовала га је Лего лига. На штанду Центра био је изложен и 3D штампач па је на лицу места демонстрирано посетиоцима како овај штампач ради и какви су његови резултати. На овогодишњем сајму су била доступна и многа од штампаних издања Центра.

8.2. САЈАМ “ТЕХНОЛОГИЈЕ У ОБРАЗОВАЊУ”

Сајам и конференција „Нове технологије у образовању“ свечано је отворен 27. фебруара у Белекспо центру у Београду и трајао је до 28. фебруара. На сајму су представљени примери коришћења нових технологија у образовању, како школа и установа, тако и произвођача, а све са циљем подизања квалитета образовања. Током оба дана манифестације организована су пратећа предавања и групне радионице, а Центар је учествовао како у сајамском, тако и у конференцијском делу програма.

8.3. ЕУ ИНФО ДАН ИКТ

Центар уз подршку Министарства и Министарство трговине, туризма и телекомуникација организовао је у среду, 11. фебруара, у просторијама Научног клуба трибину на тему информативно-комуникационе технологије (ИКТ) у оквиру програма Хоризонт 2020. Представници оба министарства, као и бројне делегације научних установа, али и компанија које послују у ИКТ областима показале су велико интересовање за овај догађај. Гост Научног клуба, између осталих, био је и Тијери Буланж из Европске комисије.

9. ГОСТУЈУЋИ ПРЕДАВАЧИ И ПРОГРАМИ

9.1. ТАКЕШИ НАКАНО

У оквиру програма Моја наука, професор Такеши Накано са Универзитета у Осаки у Јапану, одржао је предавање „Дуготрајни органски загађивачи у животној средини и људском организму“, у Научном клубу ЦПН-а. Предавање је организовано у четвртак 12. фебруара у оквиру пројекта *JICA*, који има за циљ да истражи тренутну еколошку ситуацију у нашој земљи, поготово у Панчеву и дуж речног корита Дунава.

9.2. EMoRo РОБОТ

Научни клуб Центра за промоцију науке је у понедељак, 19. јануара, угостио едукативног *EMoRo* робота. Презентација је организована у сарадњи са Министарством. Овом приликом представљени су робот и његове могућности, као и његова потенцијална примена у просвети, а било је речи о функционисању робота у образовном систему и свим позитивним ефектима *EMoRo* робота на ученике одређеног доба. *EMoRo* је дидактички робот чији је задатак да ученицима на интересантан и креативан начин приближи знања из механике и електронике.

9.3. ОПСЕРВАТОРИЈА ЗА УМЕТНИКЕ

У Научном клубу, у четвртак 22. јануара у 17 часова, Центар за промоцију науке представио је нови европски пројекат који спаја науку и уметност – Европску мрежу дигиталне уметности и науке. На догађају су говорили учесници пројекта који је финансиран кроз програм Креативна Европа Европске комисије.

10. НОВИ ЧАСОПИС ЦЕНТРА “ЕЛЕМЕНТИ”

Након четири године искуства у организацији научнопопуларних манифестација, сарадње са медијима и извештавања о науци, Центар је покренуо часопис за промоцију науке. Почев од 25. јуна 2015. године, “Елементи” излазе двомесечно, на 108 страна, у издању Центра, са идејом да постану нова платформа за целоживотно учење и једно другачије разумевање света. Центар организовао је у Медија центру, у четвртак, 25. јуна, у 12 часова, конференцију

за новинаре на којој је представљен овај часопис. На конференцији је говорио др Срђан Вербић, министар просвете, науке и технолошког развоја, уредник "Елемената", Слободан Бубњевић, као и координатор Групе за издаваштво ЦПН, Иван Умељић.

По планираном Финансијском плану за 2015. годину, од уговорених 90 милиона динара, на рачун Центра код Управе за трезор, примљена су средства у укупном износу од 61.500.000 динара и то по следећим исплатама:

1. исплата 25. март 2015. године – 16.500.000 динара;
2. исплата 21. април 2015. године – 27.000.000 динара;
3. исплата 26. мај 2015. године – 9.000.000 динара;
4. исплата 23. јун 2015. године – 9.000.000 динара.

До 30. јуна 2015. године, Центар је утрошио 30.804.604,58 динара. Од наведене укупне суме, Центар је утрошио нешто више од 23 (двадесеттри) милиона динара на зараде и накнаде зарада (брuto износ) као и за порезе и доприносе који падају на терет послодавца.

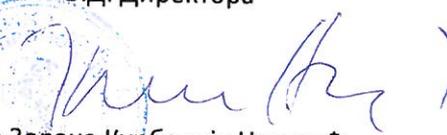
Поред ових издатака, вршена су плаћања трошкова насталих у вези са реализацијом доле описаних активности (накнаде лицима ангажованим путем уговора о делу, односно уговора о обављању привремених и повремених послова, трошкови материјала, трошкови штампања, трошкови рекламирања и пропагандног материјала.

На крају, одређена средстава су утрошена и за намирење трошкова неопходних за пословање Центра (закуп просторија, режијски трошкови, трошкови ПТТ услуга, трошкови превоза, трошкови службених путовања)

У прилогу овог извештаја вам достављамо Преглед реализованих активности, Финансијски план Центра за 2015. годину број 413/15-1, Плана набавки за 2015. годину број 413/15-2, оба од 19. јуна 2015. године, као и детаљан приказ финансијске документације – рекапитулације.

С поштовањем,

В.Д. Директора

Др Зорана Курбалија Новичић